

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Reșele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	— —	1080 Lej
Fél évre	— —	540 Lej
Negyed évre	— —	270 Lej
Havonta	— —	90 Lej
Hirdetések díjazás	szertint	

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lej

VASÁRNAP — — — 6 Lej

Bucurestiben 50 banival több.

Megbukott a francia kormány

Zaklatás.

Ha fel akarnánk sorolni azokat a rendeleteket és törvényeket, amelyek nyomasztó sullyal nehezdednek az ország lakosságára és rá akarnánk mutatni azokra a hibákra és rendszertelenségekre, amelyeket rendeletekkel, vagy törvényekkel kellene már szabályozni, bizony kevésnek bizonyulnának ennek a lapnak a hasábjai. Akkor, amikor annyi probléma vár megoldásra, amikor oly sok fájt sebet kellene begyógyítani, akkor kiugrik egy-egy rendelet valamelyik miniszteriumból, mint egy kártékony parazita, ami csak arra alkalmas, hogy kellemetlenséget, bosszúságot okozzon, de célszerűséget vagy bárkire háruzó hasznot még a legjobb indulattal sem tudunk benne felfedezni.

Az ilyen rendeletek közé tartozik lapunk más helyén közölt intézkedés, amely kimondja, hogy a zenetintézeteknek, zenetanároknak külön miniszteri engedély kell még akkor is, ha az illető zenetanár nem tart fenn nyilvános iskolát, hanem magánlakásán tanít. Hogy mit jelent egy ilyen rendelet, azt minden ember megtudja mondani, aki valaha végigjárta a bürokrácia kálváriás útját, de hogy milyen haszna és mi értelme van, erre a kérdésre talán még az sem tudna válaszolni, akinek az agyában megszületett ez az ötlet.

Az Aradon működő zenetanároknak, akár zenedében, akár magánlakásokban tanítanak, zenetanári diplomájuk van, ami elsősorban predestinálja őket arra, hogy a zenepedagógia terén működjenek. Természetesen szükségük van működési engedélyre, mert hiszen nyilván kell tartani őket, különben, hogy hajtásuk bezzátuk a kivetett adókat? De miért kell ehhez miniszteri autorizáció? Nem elég-e az, ha az illetni hatóságok megállapítják, hogy megfelelő képességgel, okmányokkal rendelkezik ahhoz, hogy tanítson? Az aradi hatóságok ismerik az összes zenetanárokat és elsősorban ők illetékesek annak megállapítására, hogy az illető megfelelő kvalifikációval és erkölcsi alappal rendelkezik-e ahhoz, hogy zenektatást folytasson. Ugyis az illetékes hatóságok javaslatával megy Bucurestibe az autorizáció iránti kérvény és ha a hatóságok javasolják az engedély megadását, akkor a miniszterium nem utasítja vissza, vagy legalább is nincsen oka a visszautasításra. Akkor miért van szükség erre a bürokratikus utvesztőre? Talán azért, hogy a szegény, szenvedő, megzaturák, gazdasági nehézségek, súlyos adó alatt nyögő polgárság életét még keservesebbé tegyék?

De térjünk át a rendelkezés másik pontjára. Kimondja, hogy miniszteri engedély kell a műkedvelő előadások megtartásához is és az engedélyért az előadás megkezdése előtt négy héttel kell folyamodni. Az aradi minoriták Kulturházában és az Iparosotthonban hetenként tartanak előadásokat. A lelkes, kulturát szomjazó és kulturát terjesztő műkedvelők, akik teljes önzetlenséggel dolgoztak, akiknek a robotos heti munka után, a vasárnap meghozta a kellemes szórakozásukat,

Mironescu: Románia nem maradhat az optánsügyből kifolyólag adós.

A külügyminiszter nyilatkozata az optánsperrel és a békeszerződések revíziójáról. — A „Békeliiga“ elnökei Bucurestiben.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Lafontine és Quite a „Békeliiga“ elnöke és alelnöke Bucurestiben tartózkodnak. Tiszteletükre a román nők nemzeti szövetsége estélyt adott, amelyen a kormány képviselőiben Mironescu külügyminiszter és Bocu Sever vettek részt. Az estély után Mironescu külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt nyilatkozott arról, hogy milyen eredményt ért el hágai tartózkodása alatt, valamint a közép-európai, illetve kelet-európai jóvátételi kérdéssről. Az optánsügyről a külügyminiszter a következőket mondta:

— Ismeretes dolog, hogy Magyarország a bécsi tárgyalások sikertelen befejezése után azt kérte a Népszövetségtől, hogy egészítsék ki a párisi nemzetközi bíróságot és utalják oda a pert. Mi ezt az indokolást nem fogadjuk el. Álláspontunk az volt, hogy el kell halasztani az optánsper megoldását a népszövetségi tanács januári üléséig. Mi azt akarjuk, hogy az optánsper megoldása kapcsolatba hozassék a keleti jóvátételi kérdések elintézésével. A részletekre nézve nem mondhatok sem-

mit, mert a tárgyalások folyamatban vannak. Csak annyit árulhatok el, amit Párisban is hangoztattam, hogy: Románia nem maradhat ebből az ügyből kifolyólag adós. Nagylelkien beleegyeztünk abba, hogy követelésünket 10, 11, 15 százalékkal redukáltuk. Ezt a párisi bizottságnak tekintetbe kell vennie, mert

mi a jelen körülmények között nem fizethetünk semmit sem.

Ezután a békeszerződések revíziójáról nyilatkozott Mironescu s a következőket mondotta:

— A békeszerződések revízióját az érdekeltek a kínai delegátus útján vetették fel és kérték a népszövetségi statútum 19-ik szakaszának újbóli megfogalmazását. A kínai delegátus ajánlata fontos módosításokat ment keresztül és a közgyűlés inoffenzív határozatot szavazott meg. Magyarország is felvetette a trianoni békeszerződések revízióját, mire én felszólaltam — mondotta Mironescu — és elértem, hogy a népszövetségi tanács a békeszerződések tiszteletben tartása mellett döntött.

December végén lesznek a községi választások.

A pontos dátumot a prefektusok cluji értekezlete fogja megállapítani. — Meghosszabbítják az illetőségi és választói listákra való jelentkezés határidejét.

(Arad, október 22.) November 10-én rendkívül fontos közigazgatási értekezletet tartanak az ország prefektusai Clujon. Az értekezleten Vaida Sándor belügyminiszter elnököl és résztvesz Mirto államtitkár, valamint Stere Constantin is. Ma megérkezett az erre vonatkozó értesítés az aradi prefekturára, ahonnan valószínűleg Lázár Ágoston dr. alispán utazik el Kolozsvárra.

Az értekezleten a prefektusok beszámolnak a közigazgatási törvény végrehajtásáról, majd ismertetik a megyéjükben levő helyzetet. Különös fontosságot ad a megbeszélésnek az a körülmény, hogy ekkor állapítják meg véglegesen az országszerte lezajló községi választások dátumát. Valószínűleg január közepén történnek meg a választások, miután legalább még egy hónap kell az előkészületekre.

Ezzel kapcsolatosan az illetőségi és vá-

lasztói jog kérdésében is hoznak elvi jelentőségi határozatot és szó van arról is, hogy a törvényben megállapított jelentkezési határidőt kitolják, miután az rövidnek bizonyult.

Bucurestiből jelentik: Mirto belügyi alminiszter Csernovitzba utazott és ott nyilatkozott az újságíróknak a községi és megyei választások megtartásáról.

— A községi és megyei választások — mondotta — csak a közigazgatási törvény alkalmazásának határideje után lesznek megtartva. A törvényt júliusban szavazták meg és hat hónapi időt állapítottak meg a végrehajtásra. Ez a hat hónap decemberben jár le és ezután sor kerül a megyei és községi választások lebonyolítására. Előbb a megyei választásokat tartják meg, azután a községi tanácsokat választják meg, még pedig december végén, vagy január elején.

nek van ezekből haszna, vagy ki akar hasznot húzni belőlük? Választ nem tudunk adni csak tanácsot; ha nem adhatnak ki célszerűbb, hasznosabb rendelkezéseket a miniszteriumban, ha munkájuk csak ilyen, a polgárságot bosszantó intézkedésekből áll, akkor inkább ne dolgozzanak, mert semmit tenni mégis csak jobb, mint rosszat tenni.

Mária királyné kora tavasszal Aradra jön

A Buzdugan régens halála miatt elhalasztott látogatás mégis megtörténik. — Folytatják a megyei utak javítását.

(Arad, október 22.) Beszámoltunk arról, hogy Mária királynénak október 12-ére várt látogatása alkalmából több megyei út rendezését rendelték el és erre a célra 300.000 lejt irányoztak elő. A királynői látogatás egyelőre elmaradt, azonban ennek dacára megjavítják a kérdéses utakat, amelyek rossz állapotban vannak. A megyei prefektura különben bizalmas értesítést kapott a főudvarmesterei hivatalától, amely szerint

Mária királyné kora tavasszal teszi meg a Buzdugan régens halála folytán elhalasztott aradi és aradmegyei látogatást.

Erre való tekintettel, dacára a közeledő télnek, folytatják az utjavítási munkákat mindaddig, míg hó nem esik. A magas látogatás programját már a közeli hetekben állítják össze, úgy, hogy tavaszra minden készen áll Mária királyné impozáns fogadtatására

Clemenceau állapota változatlanul súlyos.

A nagybeteg állapotában kis javulás után ismét súlyosbodás állt be.

Párisból jelentik: Nagy aggodalommal lesik egész Franciaországban a Clemenceau egészségi állapotáról szóló híreket. Az orvosi jelentések szerint a beteg jól töltötte az éjszakát és állapota nem ad okot aggodalomra.

Clemenceau tegnap fogadta a Daily News munkatársát, akinek csak ennyit mondott: — Ezuttal még nem...

Az orvosok megállapítása szerint a tüdőirritáció csökkenően van.

Ujabb jelentések szerint Clemenceau álla-

pota további aggodalomra ad okot. A nagybetegét állandóan kámforinjekcióval látják el és ma is kapott két oltást. Clemenceau szervezete ennek ellenére nagyon legyengült. Éjjelnappal állandóan inspekciós orvos tartózkodik betegágya mellett. A fiát vidékről táviratilag Párisba hívták, ugyszintén egész rokonságát értesítették az aggasztó helyzetről. A nagybetegnek légzési nehézségei vannak, úgy, hogy injekcióval és mesterséges légzéssel kell rajta segíteni.

Szombaton avatják fel a Lloyd-társulat új székházát.

A Lloyd-társulat ma esti választmányi ülése.

(Arad, október 22.) Az aradi Lloyd-társulat választmánya ma este ülést tartott, amelynek főbb pontja az új székházába való átköltözés megvitatása volt. Mint ismeretes, a társulat Zrínyi-uccai új palotája már teljesen elkészült, amelyet már át is adhatnak a használatnak. A társulat választmánya ma este elhatározta, hogy a hét végén a Városi-kávéház feletti helyiségéből átköltözik új házába és szombaton este tartja első családi összejövetelét, amelynek minden bizonnyal bensőséges kerete adja meg a megnyitás ünnepi kiülőségét, egyébként a felavatás a választmány határozataiként nélkülözni fog minden ünnepélyes jelleget. A választmány részletesen foglalkozott az új ház elkészülésének munkálatai-

val és így köszönetet mondott a tervező Fenyves Károly építésznek, az építést irányító Koch Károly építésznek és Reisinger Sándor, valamint Weil József mérnököknek, akik a beosztás izlését adták a díszes, fővárosi kényelmű és minden tekintetben kitűnően sikerült új társulati székháznak.

Londonba startolt az amerikai pilóta.

Diteman titokban indult el az Óceán átrepülésére.

Newyorkból jelentik: Az újfundlandi Harbor-Graceből érkezett jelentés szerint Diteman pilóta ma délben 12 óra 5 perckor monoplánján az óceán átrepülésére startolt. Diteman mindössze 740 kilogramm gázolint vitt magával és tervét a legnagyobb titokban tar-

Poincare jobban van.

Párisból jelentik: Loyt egyetemi tanár ma megvizsgálta Poincaré volt miniszterelnököt és megállapította, hogy egészségi állapota jobb, mint az első operáció után volt. A gyógyulás hamar beáll, úgy, hogy a volt premier rövidesen egészséges lesz. A tanár közölte, hogy Poincarét egyelőre távol kell tartani minden munkától, nehogy megerőltesse magát. A volt miniszterelnök kezelőorvosai ma rövid jelentést adtak ki, amelyben közölték, hogy betegük kitűnően érzi magát.

Öt millió márkát sikkasztott az eltűnt berlini ügyvéd.

Berlinből jelentik: Áron Siegfried dr., az eltűnt ügyvéd sikkasztásai mind hatalmasabb arányban bontakoznak ki. Az eddigi bejelentések szerint az elsikkasztott összeg meghaladja az 5 millió márkát. Áron Siegfried nem ügyvédi gyakorlata közben, hanem közjegyzői minősége közben sikkasztotta el az összegeket. Csak egyik gyámi vagyontételéből 200 ezer márkát sikkasztott. A sikkasztó közjegyző a pénzt rendszerint zughankárok útján akarta értékesíteni, de rossz fizletekben elszórt a pénz.

Kicserélik a berlini olasz követség tagjait.

Berlinből jelentik: Aldovrandi, a berlini olasz nagykövetnek visszahívását megerősítették. A követ, aki szabadságra ment, onnan már nem is tér vissza Berlinbe. Rocco követségi tanácsos és a követség vezető személyei szintén eltávoztak a követségről.

Az új berlini olasz követ hír szerint a jelenlegi moszkvai olasz követségi tanácsos lesz. A berlini olasz követség tagjait, állítólag egy chiffrékulcs elvesztése és több más hanyagság miatt hívta vissza az olasz kormány.

TARCA.

Műtő.

Egy délelőtt a sebészeti klinikán.

Irta: Karinthy Frigyes.

Véletlenül épen a sebészeten akad dolgom. Kis hiba az ujjamon. Lehetne konzervatívén is kezelni (a bölcs természetnek valamivel lassabb s nem mindig megbízható gyógyszerit véve segítségül), a műtét gyorsabb és biztosabb.

Az alsó emeletre vezetnek — tágas, napfényes terem, az ugynevezett kissebészet. A fehérköpenyes, fiatal orvosok hangtalanul dolgoznak — műszer csörren, nyílnak a sterilgéz-tartályok, pedálra — jóféle aszeptikus szerek fojtó illata csap orron, ahogy belépsz, előkészítve a megfelelő áhítatot és respektust, ha nagyon hetyke volnál. Spanyolfalak mögül nyöszörgés, ijedt gyerekhang — aztán az obligát „ne féljen, na, nem látja, hogy nem fáj?”

Hát csakugyan nem fáj. Ez a kilencedik világcsoda, hiába, az érzéstelenítés. A komoly, kedves fiatal orvos (magam, humorista létemre az ügyet szeretem — másokat jobban megnyugtat a viccelődő, nagyhangú sebész) figyelmesen nézi, forgatja a beteg ujját. Aztán szép csendes mozdulatokkal dolgozni kezd. Megtört egy hegyesvágó pravaszt — a hegyét gyors, biztos mozdulattal bedöfi, alul, az egész ujj érzékenységet koncentráció idegbe. Egy szisszenés — a következő pillanatban érzésem számára eltűnt az ujjam, nincs, megszűnt, elhagyott, nem az enyém többé — lá-

tom a szememmel, hogy van, de semmi közöm hozzá, csinálhat vele, amit akar. És álmélkodva, egyre növekvő kíváncsisággal nézem, a hogy a finom kis kés beleszalad, bugyan a vér — aztán a beretvaélü kanál egész darabkát emel ki az ujj begyéből. — Olló kerül elő, boszorkányos gyorsasággal huscafatokat metél le. Varrótű, csipesz babrál a sebben — és mindez mintha a levegőben történné, azon a helyen, ahol az ujjamat látom, mint valami érdekes, idegen tárgyat — igen, mint mikor gyerekkoromban a szakácsné munkáját figyeltem, ahogy könnyedén és elegánsan metélte fel a csirke finommivű izmait, vigyázva a csontok épségére.

A vért lemossák, egy kis kenőcs, kötés — kész. Két nap múlva tessék jönni kötözésre.

Mozgolódás, tiszteletteljes félreállítás — a Tanár végigsiet a termen.

Régi ismerős, örömmel köszöntöm birtalmában, melynek itt élet-halál ura, hadvezére és parancsnoka, a nagy százéves háborúban, amit Halál és Természet ellen indított a lázadó emberi értelem.

Mosolyog, emlékszik rá, hogy passzionátus műkedvelője vagyok ennek a hadászatnak. No, kivételesen — vegyek fel fehér köpenyt, papucsot — becsempész egy felőrára a főhadiszállásra: — odefönt, az emeleten, nagy sebészet zárt termeibe, ahol ő maga személyesen vezeti a frontműveleteket — a hadszíntér legnehezebb szakaszait, ahol tüzetáradást koncentráció az ellenség.

Ez csak kötözőhely, arról csetepaték színhelye.

Percek múlva, fehér köpenyben, elfogultan és dobogó szívvel jelenek meg az egyik, hermetice elzárt műtőteremben.

A nyers villanyfényben uszó, földöntulian fehér és tiszta helyiség közepén, a műtőasztalon, már ott fekszik a beteg. Csendesen, mozdulatlanul. A kábítókosarat épen most vette le arcáról az egyik asszistens. Egyébként — ha a nagy ütközet sikerül s életben marad — soha nem fog emlékezni rá, mi történt itt vele: még mielőtt felhozták alkatot kapott, lent, a kórágynon, s ott fog megint felébredni, néhány óra múlva — ezek az órák ránézve a legfontosabbak, egyszerűen kiesnek az életéből.

Nesztelenül nyílik a mosdó ajtaja — fehér lárvában, gummitkesztyűs kezekkel, megjelenik a Tanár.

A testőrség csendben felsorakozik körülötte. Két asszistens, három testvér. A műszerasztalkákat — fegyvereit — odagurítják az asztalkához.

A felfedett test fölé hajol. Halk vezényszavakat mond, a műszerek nevét, amit sorban adogatnak neki.

És most — mehot! Rajta!

A kés lágyan, könnyedén végigszalad a hufalon.

Gyöngyözve szalad nyomában a piros nedű, Goethe „sonderbarer Saft“-ja, Kettényilik a lány tömeg, mint egy erszény — előbb zsiros, szürke szövetet látni; aztán ezüstfény, duzzadtan bukkan fel a pihegő, kigvőző belek szeszélyes szövödéke.

▲ műszerek halk csörgéssel esnek az üveg-

Ifj. Horthy Miklóst

Lova maga alá temette

Agyrázkódást, koponya- és bordatörést szenvedett

súlyos baleset érte

A magyar kormányzó és neje végignézték fiuk katasztrófáját

Súlyos lovasbaleset érte ma délután ifj. Horthy Miklóst, Magyarország kormányzójának fiát. A Margit-szigeten lefolyó lovaspoló mérkőzésen egyik hír szerint lova megbokrosodott és levetette magáról lovasát, másik hír szerint a ló megboltlott és maga alá temette ifj. Horthy Miklóst. Akármelyik verzió való, annyi tény, hogy a fiatal sportsman igen súlyos sérülést szenvedett. A beteget be szállították a Fásor-szanatóriumba, ahol az egyidejűleg értesített Ádám sebész tanár megvizsgálta és koponyatörést, agyrázkódást, valamint súlyos bordabezuzódást állapított meg.

Ujabb telefonjelentés szerint a nehéz baleset lefolyását végignézte Horthy Miklós magyar kormányzó és felesége is. Horthyné, mikor a végzetes jelenetet látta, ájultan esett össze.

Késő éjjeli órákban, mikor e sorokat írjuk, ifj. Horthy Miklós állapota változatlanul súlyos és eszméletét nem nyerte vissza. Távirataink és telefonbeszélgetésünk a következők:

Budapest. A ma délutáni lovaspoló-mérkőzésen ifju Horthy Miklóst, Horthy Miklós kormányzó fiát súlyos baleset érte. Ifju Horthy Miklós ma délután három órakor megjelent a Margit-szigeten, hogy részt vegyen a mérkőzésen. A magyar kormányzó fiának lova megbokrosodott és levetette magáról lovasát. Ifj. Horthy Miklóst eszméletlen állapotban szállították a Fásor-szanatóriumba. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy agyrázkódást szenvedett. Délután öt órakor még nem nyerte vissza eszméletét.

Egy későbbi jelentés így szól: ifj. Horthy Miklóst a kormányzó fiát ma délután a Margit-szigeten tartott lovaspoló-mérkőzésen szerencsétlenség érte. A kormányzó fiának lova megboltlott, maga alá temette lovasát. Ifj. Horthy Miklós eszméletét veszítette, azonnal be szállították a Fásor-szanatóriumba, ahol megállapították, hogy

koponyaalapi törést és agyrázkódást szenvedett, azonkívül több bordája bezuzódott.

Horthy Miklós kormányzó és neje a beteg ágyánál tölti az éjszakát. Ádám tanár a szanatórium orvosával konziliumot tartott az est folyamán és a beteg állapotát súlyosnak találta. Hőmérséklete 37.4.

lapra. csipeszek, ollók egész sora lóg már ki a hatalmas sebből, a leszorított erek közül — most a gummikesztyűn a sor, ez már kezitusa!

A gummikesztyűs kéz sebesen motoszkál a belső részekben — tapogat, fogdos, figyel, kombinál. Két intelligens szem mered a bitorban csillogó homályba — mit fog látni? Még nem tudja biztosan, csak annyit, hogy bármit talál — pillanat alatt határozni kell, mi a teendő: mint a sakkmatadornak, akit probléma elé állítottak.

A tanár halkán füttyent.

S míg jobbkeze kiemelkedve a sebből, szétárja a beleket, egy pillantást vet az asz-szisztensre.

S ekkor, ahogy a seb fölé hajolok, a máj rozsdavörös tömege fölött, a belek közé kapaszkodva, egy pillanatra szemtől-szembe találom magam az Ellenséges Tábor egyik fővezérével — mint mikor a domb tetején álló vezérkari tiszt a teleszkópon megpillantja Napóleont, teljes nagyságában.

Polipkarjait szétterjesztve, erőszakosan, mint valami tengerentúli óslény, mesebeli szörnyeteg: egy hatalmas rákdaganat.

És csak ennyit felelek a felületen olvasónak, aki impressziókból ítél:

Ha Erasmus Rotterdammust ma idehoznád s ő megkérné, mutasd meg e kor Humanistáját — ezt az embertársainak felmetélt testében könyökig vájkáló figurát állítanám elébe — és felemelt kezét a középkori lovas keresztalakú kardja helyett, amivel földön át és véren át és truszon át üldözi a formátlan, pogány természet az értelmes és ihletett élet nevében.

A Fásor-szanatóriumban Ádám professor megállapította hogy ifj. Horthy Miklós szerencsétlensége súlyosabb természetű, mint az első jelentések közölték. A fiatal sportsman koponyatörést, több bordatörést és agyrázkódást szenvedett. Az érverés és a szív működés normális. Nyomban a szerencsétlenség hírének vétele után Bethlen István gróf miniszterelnök megjelent a szanatóriumban, ahol a beteg állapota iránt érdeklődött. Az előkelő érdeklődők száma folyton emelkedik. Ifj. Horthy Miklós két év előtti motorkerékpár balesetet szenvedett, amikor a Turist-Trophy versenyén motorkerékpárjáról lezuhant és agyrázkódás érte. Akkor ugyancsak a Fásor-szanatóriumban Ádám professor gyógykezelt több héten át. Ifj. Horthy Miklós egyébként az Angol-Magyar Bank cégvezetője, aligazgatói ranggal. Felesége gróf Károlyi Consuela. Az idősebb Horthy-fiu Amerikában a Ford-művek üzemében van alkalmazásban.

Éjjel fél 12 órakor közlik a Fásor-szanatóriumból, hogy báró Korányi professor is megvizsgálta ifj. Horthy Miklóst, akinek állapotát változatlanul súlyosnak találta.

Az éjjeli órákban jelentik Budapestről: A szerencsétlenség pillanatában ifj. Horthy Miklós

lova feje felett szaltót írva, lezuhant a földre és a ló, amely szintén elbukott, teljes súlyával reá esett. A ló ezután még három szaltót csinált és mindháromszor visszaesett a földön fekvő ifju Horthy Miklósa.

A nézők között tartózkodott Horthy Miklós kormányzó és felesége is. Amikor a kormányzó neje látta fiának szerencsétlenségét,

felugrott a páholyban, felsikoltott és ájultan esett odasiető férje karjai közé.

A pályán irtózatos zürzavar és izgalom keletkezett. A tribünről és mindenfelől emberek rohantak a szerencsétlenül járt segítségére. Pillanatok alatt

ott termettek a mentők is, akik leemelték a lovat a földön fekvő ifj. Horthy Miklós-ról. A kormányzó fia sápadtan és eszméletlenül feküdt a földön, orrából pedig lassan szivárgott a vér.

Macdonald pénteken indul vissza Európába.

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök Montrealban tárgyalt a vasutigazgatóság vezetőivel az angol szénnek Kanadába való exportálása ügyében. A miniszterelnök pénteken száll hajóra és a rákövetkező pénteken

ken érkezik meg Liverpoolba. Hazatérkezése után legelső nyilvános szereplése London lord-majornak felavatási lakomáján lesz, a miniszterelnök akkor fog beszámolni utjáról és annak esetleges következményeiről.

Az új magyar katonai büntetőtörvénykönyv főbb pontjai.

A hadrakelt seregnél bevezetik a botbüntetést.

Budapestről jelentik: A képviselőházban ma szétosztották a képviselők között a katonai büntető törvénykönyv javaslatát, amely rendkívül érdeklődést váltott ki. Fontosabb paragrafusai a következők:

A külföldön elkövetett bűncselekményt bizonyos esetekben belföldön elkövetett bűncselekménynek tekintik. A halálbüntetés végrehajtási módjának bizonyos esetekben az agyonlövést jelölik meg, fenntartják a házfogság intézményét és a ranglefokozást is. A külön

sajtóügyi felelősség kérdését azonban eljuttatják. A tisztek megtartják a fegyverhasználati jogukat. Minden zendülést agyonlövésével végrehajtandó halállal büntetnek.

Érdekes rendelkezés, hogy a hadrakelt seregnél halál helyett bizonyos esetekben botbüntetést alkalmaznak, amely 25-nél kevesebb 60-nál több nem lehet. Felebbvalókat provokálni nem lehet. A provokálást börtönnel büntetik.

Feloszlik a Stere-csoport.

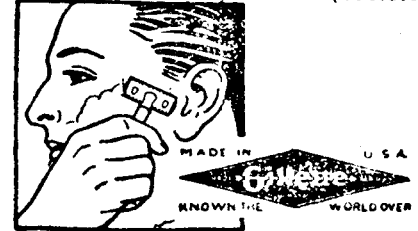
Ki lesz Besszarábia kormányzója? — Stere, Vaida és Maniu jelöltjei.

Bucurestiből jelentik: Beavatott forrásból nyert információ szerint a parlament Stere-csoportja feloszlik. Nagy viták folynak Besszarábia kormányzó állása körül. Stere Constantin, aki ma már elvesztette befolyását a kormánypártnál, Mata balti-i képviselő ki-

nevezését kívánja, Vaida belügyminiszter Pelivan képviselőt akarja, míg Maniu miniszterelnök Pan Halipa munkaügyi minisztert szemelte ki erre az állásra. Ezügyben a besszarábiai párt különben október 27-én nagygyűlést tart Kisenevényben

Otthon,
vagy uton...

Odahaza, vagy utazás alkalmával... mindig tökéletes lehet a borotválkozás... élvezze azt az abszolút tiszta érzést, melyet a Gillette pengék használata nyújt! Vásároljon egy csomaggal, mielőtt készlete kifogy!

Gillette

Azonnal feltették a mentőautóra és vágattak vele a Fásor-szanatóriumba, ahol már a közben telefonon értesített Ádám professor teljesen felkészülten várta. Miután a beteg az esti órákban sem nyerte vissza eszméletét, 8 órakor báró Korányi és Szöllösi dr. kórházorvos bevonásával konziliumot tartottak. A konzilium megerősítette Ádám professor diagnózisát, azzal a különbséggel, hogy koponyaalapi törés helyett, koponyatörést állapított meg. Az állandóan eszméletlenül fekvő ifj. Horthy Miklós mellett ott tartózkodik Horthy kormányzó és felesége. A szerencsétlenül járt fiatal ember szülein meglátszik, hogy az esemény nagyon megviselte őket.

A szerencsétlenség híre Budapesten nagy izgalmat keltett és az esti órákban a magyar arisztokrácia számos tagja kereste fel a szanatóriumot. Az elsők között volt gróf Bethlen István magyar miniszterelnök. Ifj. Horthy Miklós felesége, gróf Károlyi Consuela, azonnal a szanatóriumba sietett. A szerencsétlenségről szóló hír azonban annyira megviselte hogy apja, gróf Károlyi Imre kariaira támaszkodva tudott csak felmenni férje betegszobájába.

A késő éjjeli órákban érkezett jelentések szerint, ifj. Horthy Miklós állapota változatlanul súlyos és eszméletét még nem nyerte vissza.

Virággal várta a falu a gyilkos parasztnábobot

Az aradi vizsgálóbíró szabadlábra helyezte Halmageanu Tódort, aki önvédelemből agyonlőtte a „falu rosszát” — Ünnepelesen fogadták Repszegen a hazatérő „gyilkost” — A parasztnábob ügyvéd-fia pégezte el az őszi szántást, amíg apja vizsgálati fogságban volt.

(Arad, október 22.) A „gyilkos” hazatért falujába. A „gyilkost” a falu népe zenével, virágokkal és nagy ünnepléssel fogadta. Valóságos ünnepi külsőt öltött magára Regele Carol-falva, amikor hazaérkezett Halmageanu Teodor Gabareu, aki néhány hétig vizsgálati fogságban volt az aradi ügyészégi fogságban, mert revolveréből halálos golyót küldött Jercan Craciunnak, a „falu rosszá”-nak fejébe, aki élettelenül terült el a Fő-ucca saráiban. A gyilkosság után Halmageanut a repszegi parasztnábobot letartóztatták és két napig a csendőrség foglya volt. Kihallgatták a szemtanúkat és már az első napon tisztán lehetett látni, hogy Halmageanu, a falu legtekintélyesebb és legvagyonosabb gazdálkodója, jogos önvédelemből ölt. Az egész község, mint egy ember állott mellette és mindent elkövettek, hogy kiszabadítsák. Vallásos, istenfélő ember volt Halmageanu, akit nyolc évvel ezelőtt már majdnem a másvilágra küldött a verekedő, kötekedő „falu rossza”: Jercan Craciun. Szóváltás keletkezett akkor közöttük és Jercan hasbaszurta a repszegi nábobot, aki hónapokig fekvett a kórházban életveszélyes sebestüléssel. Leánya pedig ugyanekkor tragikus körülmények között halt meg: amikor meglátta a földön apját vérben fekvő, mozdulatlanul, felsikoltott, szívéhez kapott és összeesett. Megölte a szíve.

Nyolc esztendő után Jercan ismét megtámadta Halmageanut és késével megsebesítette. Újból szurásra emelte fel kariat, de megelőzte a parasztnábob revolvere és a falu rossza élettelenül terült el a földön.

Hetekig tartott ebben a tragikus ügyben a vizsgálat. Küldöttségek keresték fel Halmageanut a fogságban. A tanúk egész tömegét hallgatta ki a vizsgálóbíró, de valamennyien azt mondták:

— Tógyer ártatlan. Halmageanu jogos önvédelemből lőtte keresztül Jercant, aki le akarta őt szarni. Halmageauért egész vagyónunkkal szavatolunk.

A vizsgálat megdönthetetlen adatokat szolgáltatott és a vizsgálóbíró megállapította, hogy Halmageanu jogos önvédelemből használta fegyverét. Elrendelte szabadlábra helyezését.

A vizsgálati fogságban ülő nábob fia Aradon volt ügyvédjelölt, ma Nagyváradon ügyvéd. Apjának letartóztatása után azonnal hazasielt. Az őszi vetéssel várni nem lehetett. Apja nem volt odahaza, ő neki kellett cselekedni. És az ügyvéd-fiu mindennap hajnalban kiment a határba, megfogta az ekeszarvát és mély barázdákat szántott a repszegi határban.

És amikor a borona mellől a nagyváradai ügyvéd bejött Aradra, hogy meglátogassa apját a fogságban, könnyes szemekkel vigasztalta:

— Ne aggódjon édes apám. Elvégeztem én mindent maga helyett. Az őszi vetést már betakarította a föld a repszegi határban...

Halmageanu ártatlansága kiderült. A vizsgálóbíró szabadlábra helyezte a parasztnábobot hazament falujába. Percek alatt elérte a hír a községben.

— Jön haza a Tógyer. Kiengedték a fogságból, hol ártatlanul szenvedett — mondogatták egymásnak a repszegiek.

... és másnap, amikor Halmageanu tényleg hazaérkezett, zenészóval, virágokkal várta a falu apraja-nagyja. Még beszédet is tartottak és szem nem maradt szárazon. Halmageanu az urbéres szövetkezet elnöke, kit a szövetkezet is bizalmáról biztosított, egyenesen a templomhoz ment és a mellette levő diszes kereszt előtt, amelyet ő emeltetett, hosszasan imádkozott...

Ferenczy György.

ELSŐ NŐI KÓRHÁZIGAZGATÓ.

Dr. Gollwitzer.

Méier egyetemi tanárnő a berlini St. Hildegard-kórház belgyógyászati osztályának vezetésével bízták meg. Dr. Gollwitzer-Méier tanárnő, ez előtt a frankforli városi kórház főorvosnője s az egyetem orvosi fakultásának priv. docense volt.

orvosi fakultásának priv. docense volt.

Betiltották az összes műkedvelői előadásokat

Csak miniszteri engedéllyel lehet ezentúl sorozatos műkedvelő előadásokat rendezni. — Zenetanárok, tánciskolák, tornaiskolák is csak autorizációval működhetnek. — Felülvizsgálják a magyar színészek működési engedélyét.

(Arad, október 22.) Rendkívül fontos intézkedéseket léptet most életbe a város kulturszolgálat. Mint mai számunkban megírtuk, tegnap délután hazaérkezett Clujról Popa Constantin városi kulturtanácsos, aki cluji tartózkodása alatt beható megbeszélést folytatott Isac Emil erdélyi színészeti vezérfelügyelővel, aki fontos direktívákat adott a kulturtanácsosnak. Ezeknek alapján a kulturszolgálat már a közeli napokban intézkedéseket léptet életbe a műkedvelői előadások, zeneiskolák, tánciskolák és svéd-tornát tanító iskolák ügyében.

A színészeti vezérfelügyelőség első sorban betiltja a műkedvelő előadásokat.

Ezeket kizárólag a vezérfelügyelőség speciális engedélyével lehet rendezni. A műkedvelő előadások rendezői 14 nappal előbb a városi kulturszolgálatához adják be kérvényüket, amelyet megfelelő véleményezés után terjesztenek a vezérfelügyelőséghez.

Az állandó jellegű előadásokra — ezek közé tartozik Aradon a Minorita Kultúr-ház és az Iparosotthon heti előadása — a minisztérium ad autorizációt.

Szigoru utasítást adott a vezérfelügyelőség a zene- és tánciskolákra nézve. Ezeknek is autorizációval kell bírniuk.

Zeneiskolának számítják azt is, ha egy zenetanár privát lakásán ad díjazás ellenében órákat.

Ugyanez áll a tánciskolákra és a svéd tornát tanító iskolákra nézve is. Mindazok, akik nem bírnak megfelelő engedéllyel, jelentkezni tar-

Irodalom és művészet

* A színház műsora. Szerda: Vakablak (Boross Elemér drámaújdonosa, B. bérlet.) Csütörtök: Vakablak (Boross Elemér drámaújdonosa, C. bérlet.) Péntek: Szózik az asszony (operettújdonos, A. bérlet.) Szombat: Miss Amerika (operettreprez, új beállításban, B. bérlet.)

* A Vakablak ma este megy először az aradi színpadon. A közönség először csodálhatja meg Boross Elemér mélyenszántó drámáját, amely egy börtön sűrített levegőjét tárja elénk. Budapesti heteken keresztül mindenki ennek a drámának a varázsa alatt élt. Mindenkit megkapott a története, amely egy rab és egy rabnő szerelméről szól. A rabnőt halálra ítélik, de nem lehet az ítéletet végrehajtani, mert a szíve alatt már egy új életet hord, amelyet az anyáért megölni nem szabad. Megkapó figurák mellett a dráma mélységéből csodálatos finomsággal, élesen rajzolódik elénk a dráma magva. A színház igazgatósága teljes realitással és nagyszerű előadással hozza ki a Vakablakot, amelynek főszerepeit Szendrey igazgatóval az élen, a társulat legjobbjai játsszák. A női főszerep B. Kálmán Sári kezében van, azonkívül Homokay, Kassy, Gyöző, Kallós, Földes, Jeney, Nyerges, Joannovits, Rudas, stb. a főszereplők. A mai premier után még holnap este is ez a műsordarabja a színháznak.

* Miss Amerika, a hatalmas sikert aratott revüoperett fut szombattól a színház műsorán. Mindenki előtt emlékeztetés az a frappáns siker, amely a Miss Amerikát a bemutatóján kísérte. Most új beállításban, Gömöry nagyszerű rendezésében megy az operett, látványos kiállításban, Viola Margittal, Lendvay Böskével, Szepesy Edittel, Balázssal, ifj. Szendreyvel, Jeneyvel, Gyözővel a főszerepekben.

* Gömbössel a miniszteri szobában, ez az élcsikke a „Borsszem Jankó” új köntösű friss számának, amelyben Molnár Jenő látja, hogy Gömbös nem politizál, de nem érzi. Molnár Jenő kivallatja Nagy Emilt Bethlenről, azután ellátogat Honthy Hannához és nyílt levelet intéz Gaál Franciskához. Ezenkívül igen sok apró humor, satirikus írás teszi változatossá, elevenné a „Borsszem Jankó” friss számát, amelynek ára 15 lel. Kapható minden újságárúsnál.

toznak a városi kulturszolgálatnál és itt benyújtani az autorizáció elnyerése iránti kérvényüket.

— Ez nem akar zaklatás lenni — mondta erre vonatkozólag Popa Constantin kulturtanácsos az Aradi Közlöny munkatársának, — csupán megfelelő ellenőrzés létesítése. Mindenki, aki kérvényt nyújt be s megfelelő képesítéssel rendelkezik, minden további nélkül megkapja az engedélyt. Ezért saját érdeke mindenkiné, hogy jelentkezzen, mert ellen esetben megbüntetik.

A kulturtanácsos utasítást kapott arra is, hogy

vizsgálja felül az aradi magyar színház tagjainak működési engedélyét, miután csak azon tagok működhetnek, akiknek a Színész Szindikátustól engedélyük van.

Végül a szerzői jogdíjak kérdésére került a sor. A vezérfelügyelő kijelentette, hogy a hágai egyezmény értelmében a szerzői jogdíjakat fizetni kell, — még a színházaknak is, azonban

a Szerzők Szövetsége megbízottainak erőszakoskodniuk nem szabad.

Ha valaki nem fizet, jegyzőkönyvet kell felvenni erről. Popa Constantin megemlítette a vezérfelügyelőnek a speciális aradi helyzetet, amely Panaitescu erőszakoskodása miatt keletkezett és Isac Emil megígérte, hogy ebben a kérdésben külön átiratot intéz a Szerzők Szövetségéhez. A vezérfelügyelő ezután az aradi Városi Zenede iránt érdeklődött, majd kijelentette, hogy legközelebb, ellenőrző körútja során Aradra jön.

— **Elrendelték a vizsgálati fogságot** Jorjescu ellen. Ma délelőtt kísérték át az ügyészségre Jorjescu Györgyöt, a rendőrségi utlevélosztály tisztviselőjét, akit különböző visszaélések miatt a rendőrség őrizetbe vett. Az ügyészség kihallgatása után letartóztatta a megtévedt tisztviselőt, Ludosan vizsgálóbíró pedig elrendelte ellene a vizsgálati fogságot.

— **Leszállítják Csehországban a katonai szolgálati időt.** Prágából jelentik: Viskovszky hadügyminiszter egy választói gyűlésen bejelentette, hogy a katonai szolgálati időt másfél évről egy évre leszállítja. Hangoztatta, hogy Udrzal, az előző hadügyminiszter és a mostani miniszterelnök ezt a reformot teljesen előkészítette, úgy, hogy az rövidesen megvalósítható lesz.

— **Volt aradi vasutas öngyilkossága Békéscsabán.** Tragikus öngyilkosság történt az elmúlt napokban Békéscsabán: Nagy Lajos, a békéscsabai áruszállítmányozási iroda tulajdonosa, önkézevel vetett véget az életnek és mire az öngyilkosságot felfedezték, már halott volt. Levelet nem hagyott hátra és tettének oka ismeretlen. Nagy Lajos Aradról az impérium átvétele után Magyarországra repatriált. Fivére, Nagy Imre, az Ipar- és Népbank volt titkára, jelenleg is Aradon él és az Aradi Áru- és Terménycsarnok igazgatója, akit táviratilag értesítettek fivére tragikus öngyilkosságáról. Nagy Imre azonnal Békéscsabára utazott, ahol résztvett fivére temetésén. Nagy Lajos tragikus halála aradi ismerősei körében általános részvétet keltett.

— **Naponta 30 millió lej ég el** Moreniban. Bucurestiből jelentik: A moreni-i szondatüz változatlan erővel tombol. A szakértők megállapították, hogy naponként két millió köbméter gáz ég el, ami által mintegy ezer tonna könnyű benzin vész kárba és ez naponta 30 millió lej kárt jelent. Az oltási munkálatokat Nelson-rendszer szerint folytatják.

— **Kiirtják a papagályokat** Argentínában. Buenos-Ayresből jelentik: Egész Argentínában irtóhadjárat indult a papagályok ellen, mert kiderült, hogy azok különböző járványt terjesztenek, amelynek több halottja van. Egy színházat be kellett zárni, ahol papagályok is szerepeltek, mert a színházlátogatásukat megfertőzték.

— **Parasztok és csendőrök véres összecsapása.** Bucurestiből jelentik: A bacamegyei Gurvas faluban a parasztek egy csoportja összeverekedett a csendőrökkel, akik kénytelenek voltak fegyverüket használni. Három parasztt megsebesült. A vizsgálat megindult.

— **Tizenöt pályázója van az Öregek Otthona gondnoki állásának.** Megírtuk, hogy az aradi zsidó Öregek Otthonának gondnoki állása a közeljövőben megírul, amennyiben az eddigi gondnok: Szabó Lipót volt tanító, aki több esztendőn keresztül töltötte be közmegelegedésre állását, Budapestre költözik és végleg ott telepedik le. Utódjának kérdése a közeli napokban fog eldőlni. A zsidó hitközség alig hirdette meg az érvevontkozó pályázatot, máris igen sok ajánlat futott be Schütz Henrik dr. elnökhöz, aki eddig 15 pályázót tart nyilván. A pályázók között Groszmann Dezső, Singer N., Ambrus Lajos, Hollos Jenő, Schwartz Ödöné, Samuel Arnold, Reisner Lenke, Moskovitz Rózi, Weisz Dezsőné, Lefkovits Mór, özv. Geller Izidorné, özv. Reichenberg Izidorné, Eiser Sándor, Menczer Árpád, Ráb Zoltán szerepelnek. A pályázók nagy számából megállapítható, hogy erős verseny indult meg a gondnoki tisztségért, amelynek ügyében egyébként a 24 tagú gondnoki bizottság valószínűleg hétfőn fog dönteni.

Zalesky utra kelt Bucuresti felé.

Varsóból jelentik: Zalesky lengyel külügyminiszter felesége és Gracanu varsói román követ társaságában három napi tartózkodásra Bucurestibe utazott.

Megbukott a francia kormány

A kamarában ma délután Montigny képviselő javaslata kapcsán leszavazták a Briand-kormányt, amely 11 szavazattal kisebbségben maradt. — A kormány azonnal benyújtotta lemondását.

Egy szó okozta a Briand-kabinet bukását.

Párisból jelentik: Miután a kamara délutáni ülésén minden nehézség nélkül megállapította, hogy a költségvetés tárgyalását esztendő elején kezdik meg, az elnök szavazás alá bocsátotta Montigny képviselő javaslatát, amely szerint a ház a külpolitikai interpellációkat november 15-én veszi tárgyalás alá. A kormány a javaslat ellen foglalt állást és

A leszavazott Briand.

délután 6 óra 35 perckor a szavazatok összeszámlálása végezt az ülést felüggesztették.

— **Ellenforradalmi összeesküvés** Oroszországban. Kóvnóból jelentik: A G. P. U. nagyarányu összeesküvésnek jött a nyomára. A hadianyagokat előállító gyárakban szervezkedtek az ellenforradalmárok, akik gyengíteni akarták az állam védelmi készülttségét. A szervezet tagjait letartóztatták és vezetőit Mihajlov, Dymov, Vyssocansky, Dakhanov, valamint Chulga volt cári tábornokokat agyonlővették. A többi összeesküvő börtönbüntetést kapott.

— **Jelentkezzenek a járműtulajdonosok.** Felhívják az összes ló-, öszvér-, kocsi- és kerékpártulajdonosok, hogy november hó 2-án reggel nyolc órakor, haladéktalanul jelenjenek meg járműveikkel az illetékes kerületi rendőrségeken, a már megtörtént összeírás felülvizsgálása végett. Az ellenőrzésnek nincs más célja, mint hogy az illetékes katonai fórumok tájékozódva legyenek a rendelkezésükre álló járművek és állatok számáról. A felhívásnak eleget nem tévő egyének ellen szigorú eljárás indul meg.

— **Felhívás a hadirokkantakhoz.** Az első kerületi rendőrség a hadügyminisztérium 2137. számú rendeletével kapcsolatosan felhívja mindazokat a hadirokkantakat, akik az első rendőrkerület területén laknak, hogy november 16-ig jelentkezzenek az aradi Cercul de Recrutarenál felülvizsgálat végett. Jelentkezniük kell azoknak, akiket végleg rokkantállományba vettek és nyugdíjat, vagy segélyt kapnak, ugyancsak azoknak, akiket rokkantállományba vettek ugyan, de nem kapnak se nyugdíjat, sem segélyt és végül azoknak is, akik időszakonként felülvizsgálat nélkül maradtak, de az IOV hadirokkantaknak nyilvánították őket. A jelentkezőknek magukkal kell hozniuk összes irataikat, azonkívül egy igazolványt a városházáról és pénzügyigazgatóstól, családi-, illetve vagyoni állapotukra vonatkozóan.

— **Az új magyar honvédelmi államtitkár.** Budapestről jelentik: Ma megállapodás történt a honvédelmi minisztérium új államtitkára személyében. A minisztérium politikai államtitkárának Gömbös Gyula miniszter Borbély-Maczkó Emil volt főispánt, a fajvédő-párt egyik vezető tagját szellette ki.

A szavazás eredménye az volt, hogy a képviselőház 288 szavazattal, 277 ellenében Montigny javaslatát fogadta el. A kormány így 11 szavazattal kisebbségben maradt. A kormány tagjai azonnal elhagyták az üléstermet és a Palais-Bourbon miniszteri szalonjában gyűltek össze, hogy megszerkesszék a kormány kollektív lemondásáról szóló okiratot. A lemondó kormányt még ma este átváltották Doumergue köztársasági elnöknek.

A ma esti szavazás eredménye általános meglepetést keltett, mivel a kormány lemondása a politikai köröket teljesen váratlanul érte.

A francia kormány bukása még azokra a képviselőkre is az óriási meglepetés szenzációjával hatott, akik a bukást elősegítették. Érdekes, hogy Brandt-t voltaképpen egy szó buktatta meg. A Young-tervezetről beszélve ugyanis kijelentette, hogy annak életbeléptetése a legsürgősebb. Hiába kérték a képviselők, hogy magyarázza meg, mit ért „életbeléptetés” alatt, Briand kitérő választ adott és ez okozta azt, hogy a hangulat ellene fordult és a bizalmi kérdés felvetésénél leszavazták. A politikai helyzet ebben a pillanatban teljesen bizonytalan és prognózist senki sem tud adni.

— **Hangversennyel egybekötött ünnepély** a reformáció évszázados alkalmából az aradi református templomban, 1929. október 27-én esti fél 9 órai kezdettel.

— **Államférfiak, politikusok és művészek nyilatkozata a Miss Magyarország választásról.** A „Színházi Élet” új számában művészek, államtitkárok, neves politikusok, írók, festők, szobrászok nyilatkoznak az idei Miss Magyarország választás nagy jelentőségéről. Darabmelléklete az idei szezon legnagyobb sikere, a „Szőkik az asszony”. Karinty Frigyes, Nagy Endre, Nádas Sándor, Egyed Zoltán cikkein kívül Heltai Jenő regényét és Beregi Oszkár memoárjait közli az új „Színházi Élet”. Egyes szám ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 10.

— **A Toll írás száma megjelent** Zsolt Béla, Móral Sándor, Adám Andor, Kézai Simon, Szatmári László, József Attila, Kaczér Vilmos értékes írásaival a Gloszszak részben. A színház rovatban az összes most futó újdonságokról találunk mély kritikájú névtatásokat. — Egyes szám ára 20 lej.

Szovjethérok Párisban.

A Cseka emberrel végrehajtották a halálos ítéletet a külföldre szökött oroszokon is.

Párisból jelentik: Egy Párisban megjelenő orosz lap szenzációs leleplezést közöl a párisi szovjet-kémrendszerről. A lap szerint a szovjet több ügynököt tart a követésen, hogy ellenőrizzék Dovgalevszky nagykövet működését, amelyről rendszeres jelentéseket küldenek Moszkvába. A jelentések a követség hivatalos kurijával mennek a Cseka-hoz és a nagykövet kénytelen ilymódon az esetleg ellene szóló jelentéseket a saját levelezéséhez csatolni.

Ezenkívül számos szovjetügynököt fizet a követség azért, hogy az orosz ellenforradalmárok körében kémkedjen és jelentéseket adjon minden készülő mozgalomról. Végül végrehajtó szerve is van Párisban a szovjetnek, amennyiben külön szervezet létesült azért, hogy az Oroszországban halálraítélte és külföldre szökött emberöket végrehajtsák az ítéletet, azaz orvul meggyilkolják. A lap cikke nagy feltűnést keltett.

Oriási irodalmi botrány Párisban.

Tizenkét pikáns novella, amelynek főszereplői Cecil Sorel, Clemenceau, Voronoff, Citroen és a párisi társaság más előkelő alakjai. — Az érdekeltek trösztbe tömörültek és ezrével vásárolják össze a kompromittáló köteteket.

(Páris, október 22.) Az idei őszi szezonnak már megvan a maga külön botrányos szenzációja, amely ma a legkitűnőbb csemegéje a párisi szalonoknak és irodalmi köröknek egyaránt.

Felicien Champsaur, a népszerű frivol író, a francia Ujhelyi Nándor, új könyvet adott ki. Címe: „Nóra”. Tizenkét novellát tartalmaz, amelyeknek nem kisebb emberek a ősei, mint Clemenceau, a vén tigris, Citroen, a kártyás autógyáros, Voronoff, az ifjítás mestere, Cecil Sorel, a híres színész és még sokan mások a párisi elitből, politikai, színházi, irodalmi és közéleti nagyságok.

Ezek a novellák enyhén szólva pikánsak. Kíméletlen őszinteséggel táriák fel az áldozatok intim viszonyait, hiteles adatok alapján, kicsit vadregényes színezettel. Am a poéneket nem az író, hanem az élet rakta fel. Kiderül ezekből a történetekből, hogy a tigris a magánéletben szimpla papucshős, fél a feleségétől és reszket a kedvesétől, káhez ma már természetesen plátói viszony fűzi. A csattanója a históriának: Clemenceau, hogy kiátsza a kort és a kegyetlen időt, elmegy Voronoffhoz és...

A többire borítsunk fátyolt. Mondani se kell tán, hogy az ősz francia politikus toporzékolt dülhében, amikor kezébe adták a kötetet. Ha hatalmon van, a legkevesebb amit tehet, hogy kivégeztesse a boldogtalan szerzőt. Ellenfelei persze örülnek a pellenérmek és állítják, hogy a legbüzzőbb terjesztői a „kissé” pornografikus kötetnek.

A „Nóra” sikere még Párisban is szokatlannal nagy. Ebben persze erős részük van a szerencsétlen áldozatoknak, akik ezres turmusokban vásárolják össze a „Nóra” piacra került példányait, azt remélve, hogy így megakadályozhatják a terjedését. Isteni naivitás! Már javában készül a második kiadása.

Házasságok, amik a kovácműhelyben kötődnek

A liberális skót házassági törvény nagy botrányokat okoz. — Szerelmi csalafintaságok az angol-skót határon. — Társadalmi bojkottmozgalom a házasságkötések skóciai eldorádjá ellen.

(London, október 22.) A londoni lapok írják, hogy egyre erősödik a mozgalom a gretna green-i házasságok ellen. Gretna Green egy kis falucska Skócia területének azon a részén, amely Angliával határos. Évtizedek óta idejönnek azok a párok házasságot kötni, amelyeknek a házasságkötése elé otthon akadályok gördülnek.

A gretna green-i kovácműhelyben számtalan ilyen házasságot kötöttek. A skót törvény szerint ugyanis elegendő, ha a házasságot akarók közül az egyik fél 21 napig lakik Skóciában, ebben az esetben két tanu jelenlétében házasságot köthetnek. A törvény ugyan előírja, hogy e házasságkötés után a városháza is kötelesek bejelenteni a megkötött házasságot, de ezt a legtöbbben nem teszik meg és így a házasság tulajdonképpen érvénytelen.

Az utóbbi időben mindgyakrabban történt meg, hogy a kovácműhelyben házasságot kötöttek és a házasságkötés után néhány nappal a férfi faképnél hagyta a feleségét. Amikor a magárahagyott asszony a hatóságokhoz fordult, itt megmondták neki, hogy a házasság érvénytelen.

— Sajnos, — beszélte az újságíróknak Stafford főtisztjelendő — ezek a kovácműhelyben kötött házasságok rendkívül elhajultak. Ma már napirenden van, ha egy férfi nem tud „megkapni” egy lányt házasság nélkül, rábeszéli, hogy menjenek Gretna Greenbe, ahol törvényes házasságot köthetnek. Néhány nap múlva azután a férfi magárahagyja a szerencsétlent. Legutóbb egy ügyvéd leánya megőrült, amikor megtudta, hogy a kovácműhelyben kötött házasság érvénytelen.

Nagy port vert fel a múlt héten egy 38 éves háztulajdonosnő házassága egy alig 17 éves gimnazistával. A család kézzel-lábbal tiltakozott a házasság ellen. A háztulajdonosnő Gretna Greenbe cipelte a gimnazistát s ott egybekelt vele. A fiú családja nagy skandalumot csapott, de a házasságot már nem lehet

Cecil Sorelról azt írja a szerző, hogy régi nexusai alapján még ma is, hatvanegynéhány éves korában naiva szerepeket kap az igazgatótól. A közönség röhög rajta, de ő nem akarja észrevenni az idő mulását...

Citroenről mindössze azt árulja el, hogy a felesége gyámkodik fölötté és mióta a munkásai — akik az egzisztenciájukat féltik a könyvnyelmu autógyárostól — azt követelték tőle, hogy adja becsületszavát: nem vesz kártyát többé a kezébe, neje árnyékként követi és a veréstől se riad vissza, hogy nagyobb nyomtétot adjon a szavának...

Legkegyetlenebbül Van Dongennel, a pincérből lett festőművésszel bántik el.

— Ez a demimond — írja Champsaur — a hiszterikák és divatos démonok hivatalos festője, nem tudja mit tegyen már elbizakodottságában. Pojácának öltözik a la Foujita, boldognak teteti magát, hogy azt higgyék: okos fiú. Pedig...

Mindenki megkapja itt a magáét. Nők, férfiak egyaránt. Perek áradata indult meg az író ellen, tizenkét per, libasorban. De ez csak jó reklám a könyvnek és a kiadó elégedetten dörzsöli a kezét. A „Nóra” előreláthatólag a szezon legkiadósabb üzletének ígérkezik. Beszélnek róla és vásárolják.

Champsaur így felelt az őt ért támadásokra:

— Persze, most sziszegnek, mert az elevenükre tapintottam. De én sohase rettentem vissza attól, hogy kimondjam az igazat.

Ez a legjobb aztán az egészben. A perverz fantáziája, pikáns író, a kokottok és pornografikus csemegé kedvelők házi szerzője feltolja magát az igazság rettenhetetlen bajnokának! Mintha nem tudná mindenki, hogy csak a siker kedvéért választ ilyen erőszakolt témákat és turkál bele brutálisan mások magánéletébe.

tett érvényteleníteni. A háztulajdonosnő ugyanis 21 napig Skócia területén élt s ezenfelül azonnal bejelentette a házasságot a polgári hatóságnál.

— A fejük tetejére állhatnak, — jelentette ki a háztulajdonosnő — mégis férj és feleség vagyunk. Az én családom is torkaszakadtából kiabált, de én nem hallgatok rá. Az én feljogásom, akik szeretik egymást, legyenek is egymáséi. Mi szeretjük egymást. Az a kis korkülönbség nem jelent semmit...

A háztulajdonosnő csakugyan ugynevezett jó kondícióban van s el lehet fogadni azt a kijelentését, hogy még fiatalnak érzi magát.

Nem lehetetlen, hogy a házassági botrányok hatása alatt új törvényt fognak alkotni Skóciában.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Dohánytözsde volt Deák Ferenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.)

Karácsonyi-trafik volt Weitzer János-ucca.

Juhász Gábor fűszertüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok,

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

SZERDA, október 23.

Bucuresti. 17. Rádió-zenekar. 18.15. Operettzene. 21. Gordonka-szólo. 21.45. Baculea énekesnő áriái. 22.15. Fuvolahangverseny. — Berlin. 16.20. Shakespeare ismeretlen műve: „A londoni tékozló fiú”. 17.20. Házi hangv. 19. Szórakoztató zene. 21.15. Lehár: „A nevetés országa” című háromfelvonásos operettje a Metropól Színházból. Utána tánczene. — Belgrád. 13.40. Rádiónégyes. 21. Rádiónégyes. 22.25. Balalajka-zenekar. Pozsony. 12.30. Gramofon. 13.30. Déli zene. 14.30. Magyar hírek. 17. Gramofon. 17.30. Hangverseny. 19.10. Közvetítés Prágából. 19.20. Közvetítés Brünnből. 20. Közvetítés Prágából. 23.25. Közvetítés Brünnből. — Milano. 13.30. Szórakoztató zene. 18. Kvintett Torinóból. 21.30. Könnyű zene. 22. Vigjáték. 23.10. és 24. Vegyes zene. — Mor. Ostrava. 12.30. Gramofon. 13.30. Könnyű zene. 16. Hangverseny. 20. Közvetítés Prágából. — 23.15. Közvetítés Brünnből. — Nápoly. 18. Zene, ének, szavalt. 22.02. Hangverseny olasz szerzőktől. — Varsó. 17.45. Gramofon. 18.45. Rádiózenekar. 20.05. Gramofon. 21.30. Hangverseny Mozart műveiből. 22.25. Hangverseny. 24. Tánczene. — Wien. Silving-négyes. 17. Szórakoztató zene. 21.50. „A gorioi alagút”. Schönlanck-Schall hangjátéka. 22.30. Kamaratös. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 1. Déli haragszó az Egyetemi templomból. 1.05. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 2. Hírek, élelmiszerárak. 4.40. Morse-tanfolyam. 5.10. Kacsóh Dénes novellái: 1. A szeretet hiányzik. 2. Nagypál János is ember. Felolvassa a szerző. 6.10. Az országos Központi Statisztikai Hivatal előadása. „Mi a Konjunkturalakutató”. 6.40. Szórakoztató zene. (Zenekari hangverseny. 7.50. Olasz nyelvoktatás. 8.20. Rádió amatőrpósta. 8. Magyar nóták. Előadja Nagy Izabella és Cselényi József, a Nemzeti Színház művészei, Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 10. A m. kir. 1. honvérgyalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel Fricsey Richard zeneügyi igazgató. 11.15. Gramofonhangverseny.

CSÜTÖRTÖK, október 24.

Bucuresti. 17. Házi zenekar. 18.15. Tánczene. 21.15. Wagner: Tristan és Isolda című operája gramofonon. Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 18.30. Hangverseny Dittersdorf műveiből. 20.30. Hangverseny két zongorán. 21. Deris magyar zene Géczy Barnabás zenekarának előadásában. 22. Régi zeneszerzők hangversenye. Utána tánczene. — Belgrád. 13.40. Gramofon. 18.30. Hangszerelési oktatás. 21. Hangverseny. 22.45. A Palacsalló zenekara. — Brunn. 12.30. Gramofon. 13.30. Közvetítés Prágából. 17.30. Kamarazene Prágából. 19.35. Ifjúsági zene. Slunicke: Vonós-szvit. 20.05. Hangverseny. Mendelssohn: A-moll szimfónia. 21. Közvetítés Prágából. — Kassa. 13.30. Gramofon. 18.10. Hangverseny. 19.40. Sipos mérnök magyarnyelvű előadása: Etetési és hizlalási program az idei téli szezonra. 20.22. Közvetítés Prágából. 22. Gramofon. 23. Közvetítés Prágából. 23.55. Hírek magyarul. — Milano. 13.30. és 15. Rádiózenekar. 18. Házi zene. 21.30. Műle: „Dafni” című operája. Utána, hírek, házi zene. — Mor. Ostrava. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 23.15. Közvetítés Prágából. — Nápoly. 18. Hangverseny. 22.02. Bellini: „Casta Diva” című operettje. — Róma. 18.30. és 19.30. Szórakoztató zene. 22.02. és 24.15. Hangverseny régi olasz szerzőktől. — Varsó. 17.15. Gramofon. 18.45. Hangverseny. 20.25. Gramofon. 21.30. Könnyű zene. 24. Tánczene. — Wien. 12. Cerda-négyes. 17. Silving-négyes. 20.30. Közvetítés a bécsi Operából. 23. Szórakoztató zene. Utána képrádió. — Budapest. 10.15. Hangverseny. Közreműködnek Garay György (hegedű), Nagy Panni (zongora) és Lux József (ének). Zongorán kísér: Polgár Tibor. 1. Déli haragszó az Egyetemi templomból. 1.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem. 1. Régi magyar csárdások. Előadja: Farkas Jenő és cigányzenekara. 2. Dr. Koncz János főjegyző, a Jegyzők Országos Egyesületének elnöke előadása: „A községi élet közjogi vonatkozásban”. 3. Régi magyar csárdások. Előadja: Farkas Jenő és cigányzenekara. 6.10. Mátéffy Sándor m. kir. gazdasági intéző: Az állami birtokok szervezetének és gazdálkodásának ismertetése. 6.40. Gramofonhangverseny. 7.25. Gyorsirási tanfolyam (Szlabej Géza.) 8.30. Operarészletek, Közreműködnek: Kálmán Gizl, Billen Irén, Laurisin Lajos, Sziklay József és a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Rendező: Hegedüs Tibor. Karnagy: Polgár Tibor. 10. Zongora—mélyhegedű-szonáták. Előadja: Polgár Tibor (zongora) és Temesváry János (mélyhegedű). 11. Hírek. Majd Sováka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban.

Nagy pompával ünnepelte meg Amerika a villanylámpa 50 éves jubileumát.

Edison ünnepeése Detroitban. — Fényárban uszott tegnap egész Amerika.

Newyorkból jelentik: Impozáns keretek között ünnepelték meg egész Amerikában az izzólámpa felfedezésének ötvenéves jubileumát, amelyről legutóbbi számunkban hírt adtunk. Egész Amerika pazar kivilágításban uszott tegnap éjszaka és mindenütt ünnepelték Edison Alva Tamást, a zseniális felfedezőt. Edison Detroitban töltötte az ünnepi estét Ford, ifj. Rockefeller és Amerika több ismert vezéregyemsége társaságában. Tegnap este kilenc órakor öt percre elaludt az egész városban a villany, majd utána Edison bemutatta az

első kísérleteit, amelyeknek alkalmával az izzólámpát felfedezte.

A kísérlet végeztével lelkesen ünnepelték a feltalálót, akinek a tiszteletére nagyszabású bankettet rendeztek. Erre az alkalomra Hoover elnök és felesége is Detroitba utaztak, ahol az elnök meleghangú beszédében méltatta Edison zseniálisát. Vacsora után felolvasták az üdvözlő táviratokat. Többek között üdvözlőt küldött Hindenburg, a német Birodalom elnöke és a walesi herceg is. A banketton elmondott beszédek az amerikai rádióállomások közvetítették az egész világnak.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Az aradi pénzügyigazgatóság különös felhívása az alkalmazottak adója ügyében. A munkaadót nem lehet felelősségre vonni az alkalmazott adójáért.

(Arad, október 23.) Az aradi pénzügyigazgatóság ma a következő sorok közlésére kérte fel az Aradi Közlöny szerkesztőségét:

„Az adóbevallásra vonatkozó törvény 22. §-a alapján a munkaadók felelősek alkalmazottaik adójáért. Felhívja ezért a pénzügyigazgatóság az összes vállalatokat, részvénytársaságokat, egyéni cégeket, kereskedőket és iparosokat, hogy a szolgáltatásban álló összes egyének globális és más adójának folyó évi november 1-éig való rendezéséről okvetlenül gondoskodjanak, mert különben a hátralékokért az anyagi felelősség teljes egészében rájuk hárul.”

A pénzügyigazgatóságnak ez a rendelete méltán sorozható az adócsodabogarak közé. Példátlanul áll az a tény, hogy az alkalmazott adótartozásáért a munkaadót vonják felelős-

ségre. A főnök nem bír, sem csendőr, s. n. n. nem áll módjában és jogában ellenőrizni, külön nyomozást folytatni abban az irányban, vajon minden egyes alkalmazottja teljesít-e adókötelezettségét. A nagy vállalatok, amelyek több száz, esetleg több ezer embernek adnak kenyeret, ilyen körülmények között külön ellenőrző irodát lennének kénytelenek felállítani. A pénzügyigazgatóságnak törvényes eszköz áll rendelkezésére s amelyet többször alkalmazott is, amikor az adófizetési kötelezettségének eleget nem tett alkalmazott fizetésének egy részét a hátralékos adótartozása erejéig hivatalosan letiltotta. A pénzügyigazgatóság fenti rendelete, amely a munkaadó mai munkatulterheltségét tekinteten kívül hagyja, az abszurditással határos.

= ZÜRICHBEN NYITÁSKOR ÉS ZÁRLATKOR IS, 3.08 A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.58 és hétnyolcad, Berlin 40.02.50, London 816.50, Newyork 167.20, Milánó 8.77.25, Zürich 32.43, Prága 4.92.60, Bécs 23.55, Budapest 29.26, Varsó 18.75. Valuták: Márka 40.10, sterling 814, francia frank 6.62, svájci frank 32.45, olasz lira 8.80, dollár 166.80, osztrák schilling 23.70, magyar pengő 29.35, cseh-szlovák korona 4.94.

= Egy nagy angol bankház felmondta Bucarestiben a bankhitelt. Bucarestből jelentik: A bucuresti-i pénzügyi piac rendkívüli izgalmat keltett, hogy a londoni Midland et Lloyd nagy angol bankház felmondta Bucarestiben rövidebb lejáratú bankhiteleit. Két pénztintézetből 150—150 ezer font hitelt, egy még nagyobb intézetből pedig félmillió font sterlinges kihitelezést vont meg. A hírekre a pénzügyi piacon jelentékeny kamatszülárdulás mutatkozott. Bankközi forgalomban a kamattétel 17, magánforgalomban pedig 23 százalék.

= Amerikai lesz az elnöke a jóvátételi banknak. Londonból jelentik: A jóvátételi bank konferenciáján az alapelvekben meg egyeztek, előreláthatólag amerikai elnököt fognak választani. A banknak 3 francia, 3 német igazgatója lesz, Anglia, Olaszország, Belgium és Japán egyenként 2 igazgatósági tagságot kap.

= Kényszeregyezséget kért maga ellen egy aradi butorgyáros. Orbán István ismert aradi butorgyáros beadvánnyal fordult az aradi törvényszékhez és kérte önmaga ellen a kényszeregyezséget megindítását. A beadvány szerint 2,344.250 lej aktívával szemben 3,749.090 lejt tesznek ki Orbán passzívái. Hitelezőinek 50 százalékos kvótát ajánlott fel. A törvényszék 15 napon belül fog ebben az ügyben dönteni.

= Csődöt kértek egy aradi illatszertár tulajdonosnője ellen. A Parfumerie de Paris bucuresti-i cég ma Mladin Györgyné, az „Angela” illatszertár tulajdonosnője ellen, 12,955 lejes tartozásáért kérte a csőd eljárást megindítását.

= November 20-án tárgyalják a Fleiszig és Hirschfeld-cég kényszeregyezségi ügyét. Az aradi törvényszék Costa-tanácsa a Fleiszig és Hirschfeld aradi cég ismert kényszeregyezségi ügyében a tárgyalást november 20-ikára halasztotta és akkor fognak dönteni.

Ha a tisztviselő cikket ír...
Egy hónapi államfogházra ítélték Árvay Árpád nagyváradi volt tisztviselőt egy hírlapi cikkéniatt.

Oradeáról jelentik: A nagyváradi törvényszék harmadik szekciójának tanácsa ma dél előtt hirdette ki ítéletét Árvay Árpádnak, a Gígye-gyár volt tisztviselőjének ügyében, a mely a nyáron oly nagy hullámokat vert fel. Az ügyészség annak idején vádat emelt Árvay Árpád ellen a „Nagyváradi Napló” július 7-iki számában „Evoé Bucuresti, minden gyönyörök gyehennája” című cikke miatt. A tisztviselő ellen a büntetőtörvénykönyv 172. szakasza alapján nemzetiség elleni gyűlöletre való izgatás miatt emelt vádat az ügyészség.

A bíróság Árvay kihallgatása és Atfanasiu ügyész vádbeszéde, valamint dr. Kovács Árpád védőbeszéde után nemzetiség elleni gyűlöletre való izgatás miatt bűnösnek találta Árvay Árpádot, akit egy hónapi államfogházra és 5 ezer lej pénzbírságra ítélt. Dr. Kovács Árpád felelősséget jelentett be az ítélet ellen azzal az indoklással, hogy a tanács egyik bírája, Voinaru, közeli rokonságban áll a feljelentővel, dr. Zigre Miklós volt prefektussal.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK

NYILATKÖZAT.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.
NYILATKOZAT.

A „Keleti Újság” f. évi szeptember hó 12-1 számában személyemre vonatkozólag megjelent közlemény tartalma, mint azt a Dr. Somló Armin aradi ügyvéd alábbi nyilatkozata is igazolja, valótlan és így nyilvánvaló, hogy a lapot tévesen informálták. A CFR-nél történt visszaéléseknél még csak mint tanu sem szerepelek, ami kitűnik a vizsgálat jegyzőkönyveiből. Tekintettel arra, hogy a cikk írója ellen folyamatba tett bírói eljárás, melynek útján a kérdéses közlemény egész tartalmának valótlanága fog megállapítani, hosszadalmas, felkérem a t. Szerkesztőséget, hogy addig is b. lapjukban felvilágosító soraimnak helyt adni sziveskedjenek s maradjam teljes tisztelettel

Burza Cornel s. k.,
vasnagykereskedő.

Tekintetes Burza Cornel urnak Aradon.

A „Keleti Újság” folyó évi szeptember hó 12-i számában a CFR. panamájával kapcsolatosan az Ön személyét illető, minden alapot nélkülöző közleményre vonatkozólag, a következő tényállást igazolom: A „Burza Testvérek” cégből Burza Cornel 1914. év július hó 1-én kilépett és a cég egyedüli tulajdonosa Burza Simon maradt, a Cg. 170—1915. szám alatt történt bejegyzés szerint. Burza Simon megbízásából Ke. 319—1916. sz. a. 1916. évi január 19-én kényszeregyezségi eljárást tettem folyamatba, mely 1916. április hó 3-án hozott bírói végzés szerint befejezést is nyert. 1918. év november 12-én kelt közjegyzői szerződés alapján Burza Simonné, a Burza Testvérek cég üzletét férjétől átvette, a cég egyedüli tulajdonosává vált és az 1918. év november 15-én beadott kérvény alapján az egyéni cégjegyzék III. kötetében, 934—918. sz. a. Burza Simonné, mint a Burza Testvérek cég egyedüli tulajdonosa be is jegyeztetett és így Burza Simonnak 1919. december 8-án bekövetkezett halála alkalmával Burza Simonné a Burza Testvérek cégnek egyedüli tulajdonosa volt.

Néhány hónappal férje halála után, Burza Simonné üzletét 100.000 koronáért eladta Burza Cornelnak és 1919. július 9-én Cg. 162—1919—6. sz. a. az aradi törvényszék cégbíróságához, közjegyzőileg hitelesített aláírásával ellátott következő tartalmu kérvényt adta be: „Tisztelettel alulírott özv. Burza Simonné született Vikol Piroška aradi lakos, mint a Burza Testvérek aradi cég egyedüli tulajdonosa, üzletemet, mely az egyéni cégjegyzék harmadik kötet 469. lapján 924—4. folyó sz. a. van bejegyezve, átadtam Burza Cornel aradi lakosnak, ki azt ezennel kijelentett beleegyezésemmel, Burza Testvérek cég alatt fogja tovább folytatni.” — A Boros Beni-tér 1. számú házban, a mely felerészben Burza Simonné tulajdonát képezte, másik felét pedig atyja hagyatékaként kiskoru Burza Cornel örökölte. — a Burza Testvérek cég által elfoglalt helyiségeket, Burza Simonné Burza Cornelnak 10 évre bérbeadta és pedig az első 5 évben évi 10.000 korona, a további 5 évben pedig évi 12.000 bér kikötése mellett. 1920. február hó 7-én kötött, Aradváros árvaszéke által is jóváhagyott szerződés alapján, Burza Simonné eladta házat Schuch Ferenc és neje aradi lakosoknak, akikről 1920. október 8-án ezen házat megvette dr. Tagányi Sándor. Négy évvel később dr. Tagányi Sándor, az 1924. december hó 8-án kelt szerződés alapján eladta ezen házat Burza Cornel és neje született Vasóczy Ilonának. Az előadott adatok valóságát igazolják az aradi törvényszék cégbíróságánál, valamint az aradi 7932. számú telekjegyzőkönyvben található bejegyzések. Tisztelettel

Dr. Somló Armin, s. k.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett halottam

Pozsár Imréné

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatomat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondok hála és köszönetet.

5551

Pozsár Imre.

INGYEN AD minden felvételhez egy művészi kivitelű nagytítást és egy izlőes zsebtükrozt, saját arcképpel

Stojkovits és Békés
P. Avram Iancu
(Szabadság-tér)

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyegrel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

GIF accumulatorok, elemek, zseblámpaak, órák, **URAN**-cégnél, v. **Simonyi-uca 19.**

ALKALMAZÁS.

SOKÉVI gyakorlattal bíró gyermek-kisasszony, német nyelvűvel kisgyermek mellé állást keres. Címek az Aradi Közlöny kiadója kérek. 5542

FIATAL fűszeres segéd románul tudó november 1-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek. 5553

KIFUTÓ LEANY. ki íó bizonyítvánnyal rendelkezik. azonnal felvétetik Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. 1000

FIATAL KERESKEDŐSEGÉD uridivat szakmában, aki a kirakatredezéshez is ért és több évi gyakorlattal rendelkezik, beszél magyarul, németül és románul, esetleg hasonló szakmában is, állást keres. Ajánlatokat Szorgalmas jellegre az Aradi Közlöny kiadója kérek. 5554

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS, fürdőszobás lakás november 1-re kiadó. **Standa** Consistoriului (Batthyányi-u.) 20. 5557

KÉT szoba, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek.

MAGÁNHAZ 2 szobás zárt folyosóval novemberre kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek. 5550

FŐTÉREN kétszobás lakás jó helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek.

ELEGÁNSAN butorozott szoba fürdőszoba használatlall kiadó. Radó confection üzlet. 5544

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek.

BUTOROZOTT szoba teljes ellátással kiadó, volt Szt. István-u. 18., ajtó 7. 5549

EGY négyszobás modern parkettás magánház nagy kerttel kiadó a vonathoz közel. Bővebbet Leuchtmann, volt Kassa-uca 15. 5553

VÉTEL ÉS ELADÁS.

JÓÁLLAPOTBAN levő négykeresű erős kézikocsit keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek. 200

VITRINEK, antik szalónok, különböző antik butorok, szőnyegek, fali vitrinek, zsurasztalok, zongorák, bőrgarnitúra, dupla ágyterítők, stórek, kandalóber, függönyök, asztalok, székek, órák, vázák, gobelin képek, festmények, fotelok, ebédlő, háló szalonberendezések, díszágyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. Neumanpalota. 1000

VÉNNÉK keleti divány-szönyveket. Címek az Aradi Közlöny kiadója kérek. 5556

TETŐFEDŐCSEREPET. használatl. épet olcsó árban keresek megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek. 280

A Téli IDÉNY BEÁLLTA ELŐTT bizományba keresek jóállapotban levő női és férfi bundákat, szőrméket, télikabátokat, férfiöltönyöket és plédeteket. Továbbá megbízom részére keresek szőnyegeket, antik díszágyakat és butorokat, amerikai íróasztal és írasszekrény stb. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. Széchenyi-u. Neumanpalota. 1000

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek. 1151

VADMACSKA bunda és sálboa alkalmas kabátdíszítésre, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek. 5547

Legjobb

rádiókészülékek,

hangszórók, anódpótlók, alkatrészek stb. legolcsóbban és legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók. Röntgen, Quarz, Diathermia szakszerű javítását felelősség mellett vállaljuk. 3841

SIRIUS elektrotechnikai vállalat

Arad, Str. Eminescu 1. (volt Doák Ferenc-u.) (Fehér Kereszt épület).

Modern Pensio Budapest

V., Erzsébet-tér 5., I. és II. emelet, Tel.: Aut. 827-11.

Budapest legszebb parkjára néző szobák vízvezetékkel.

Teljes pensio napi 3-szori étkezéssel P. 8 - 9 - 10.

Szobák ellátás nélkül P. 4-5 személyenként.

OLVASSA! Ha nem ellensége a pénzének!

Nem mulaszthatja el beszerezni a

„SERIOS“ fűtőpótlót

míattal fűtőanyagának 50%-át takarítja meg, ami a fűtőanyagok magas árait tekintetbe véve a téli fűtési szezon alatt jelentős összeget tesz ki.

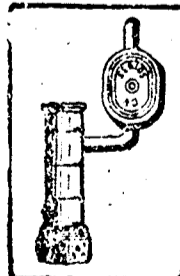
Ennélfogva minden takarékos házlászonyinak és jó gazdának erkölcsi kötelessége a „SERIOS“ fűtőpótlót beszerezni annál is inkább, mivel annak beszerzési ára már napi használat által bőségesen megtérül.

A készülék háromféle méretben készül:
55x55 Lej 495 45x55 Lej 420 35x45 Lej 360

árban kapható. Egyedüli készítőjénél:

Ioan BÖSZÖRMENYI János

műszerész és lakatos Arad,
Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-u.) 1.

Modern kalap- 200 lejért Ala- lejért 60 lejért GABY - szalona Arad, jaimet lozál- árú- ki- válla- Jósef flog- at litott áron sítom tást lánk. H. sz., I. emelet

Nagy famegtakarítás szabadalmazott folytonos ZSIGUCZI-féle kályhánál. Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és megbízhatóságát. **A fűtőtechnika esodája!** **50% tüzelőanyag megtakarítását.** **HAMMER ZSIGMOND és FIA** üzetében Arad, Bulevardi Regele Ferdinand No. 27 (Boros Béni-tér)

OKTATÁS.

NÉMETET és franciát nagyon olcsón tanítok. Str. Unirei 1. (Fábán G.-ucca.) 4727

ROMÁN ÓRÁKAT adok olcsón elemi és középiskolai tanulóknak. Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek. 5545

ÜZLETEK.

SZIKVIZGYÁR házzal együtt eladó. Arató Gábor, Györök. 5552

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmekestő és ítszítőüzlet volt, azonnalra kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadója kérek.

Karácsonyi ajándékok készítését

mindenki maga végezheti. Romániában még ismeretlen metal (fém) munkák előállítását, melyekkel egész lakások feldíszíthetők, festések, montirozások, lámpaernyők, bőr munkák, babák, bárszönyegtek, mappák és egyéb tárgyak készítését tanítjuk, esetleg rendelésre szállítjuk. Str. Deseanu 8. (volt Révay-u.)

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A NEMESSZIVÜ EMBEREKHEZ! Nagy nyomorban tengődő nő kéri a nemesszivü emberek bármilyen csekély adományát. Címe Riesz, volt Kossuth-ucca 10. hátul az udvarban. 250

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

NEGVES FALAKAT

FENOLLAKK

folyékony szigetelőanyaggal lehet biztosan szárazzá tenni. Gyártja: **GROZIT, Timisoara**

Spitz Tivadar

legolcsóbb napi ár mellett szállít vaggontételekben cser-, bűkk- és gyertyánhasáb **tűziját**
Bul. Dragalina 26. Telef. 727.

Egyemeletes bérház

a belvárosban 2x2 szobás és 18x1 szobás lakással, évi 220.000 Lej bérjövdelemmel, **áron alul,** 1.200.000 Lejért eladó. Bővebbet: Kiss Lajos „URANUL“ irodájában, városházával szemben, Bulev. Reg. Ferdinand 1. 5536

Notariatul cercuat Cued.

Nr. 1054-1929.

PUBLICATIE DE LICITATIE

Se aduce la cunoştinţă publică, că in ziua de 25. Noemvrie 1929. orele 11 se va ţinea la Primăria comunei Cued licitaţie conform art. 75 şi următorii din Legea Contabilităţii publice. cu oferte inchise si sigilate pentru furnizarea materialului necesar la construirea liniei telefonice si anume:

1. 350 kgr. sarmă de solicios cu 1.5 mm. diametru.
2. 214 buc. stâlpi de stejar de 7 metri lungime.
3. 30 buc. stâlpi de stejar de 5 metri lungime pentru proptele.
4. 1 aparat de masă cu sonerie.
5. 20 butoni de porţelan cu cuie.
6. 35 metri sarmă izolată dublă.
7. 2 buc. elemente lechlanche complete.

Furnizorii deodată cu prezentarea ofertelor vor depune şi o garanţă de 5% precum si mostre din toate materialele.

Caietul de sarcini şi condiţiunile detaliate se pot vedea la Oficiul de Reşedinţă P. T. T. Arad 1.

Cued, la 18. Octomvrie 1929.

Primar:

Stepan Simeon m. p. Notar:
Alexandru Sirca m. p.

Maculatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadója kérek.

VIZUMOK követségeknél Utlevélhosszabítások, Gf. R. bérletek

!! Künstler-vizumiroda !!

Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbizást pontosan elintéz.